

Periferní nervový systém a jeho dysfunkce u pacientů s nespecifickými střevními záněty

Wasserbauer M, Hlava Š., Šťovíček J., Keil R.
Interní klinika FN Motol a 2. LF UK Praha

Úvod:

Nespecifické záněty střevní (NZS) jsou asociovány s širokým spektrem extraintestinálních příznaků, mezi které řadíme i neurologickou problematiku. Nejčastěji se neurologické postižení asociované s NZS manifestují jako cerebrovaskulární onemocnění, demyelinizační onemocnění či periferní neuropatie. Etiopatogeneze neurologického postižení nebyla dosud přesvědčivě objasněna.

U pacientů s NZS se v rámci extraintestinálních manifestací setkáváme i s postižením periferního nervového systému, a to obou jeho složek - somatického a autonomního nervového systému. Výsledky studií zabírající se periferními somatickými a i autonomními neuropatiemi u pacientů s NZS nejsou konzistentní a vykazují i značné rozdíly ve svých závěrech.

Cíl:

Cílem naší studie bylo prokázat přítomnost periferní neuropatie u pacientů s NSZ a zejména souvislost manifestace periferní neuropatie na podávané farmakoterapii NSZ. Z okruhu farmakoterapie jsme se zaměřili na vzájemný vztah periferní neuropatie a podávání biologické léčby ze skupiny antiTNF α .

Metodika:

Do studie byli zařazeni pacienti s NSZ ve věku od 18 do 60 let. Vylučovacími kritérii byly stavy, která mohou koincidovat na vzniku periferní neuropatie (zejména diabetes melitus, thyreopatie, protražovaná terapie metronidazolem a další).

Celkem bylo vyšetřeno 128 pacientů s NSZ, u kterých byla podávána terapie biologickými preparáty ze skupiny antiTNF α po dobu cca 1 roku. U těchto pacientů bylo provedeno komplexní neurologické vyšetření se zaměřením na postižení periferního nervového systému.

Druhá fáze měření, ve které je u vybraných pacientů prováděna elektromyografie a dále i měření parametrů autonomní neuropatie včetně spektrální analýzy variability srdeční frekvence pomocí systému DiANS PF8, nyní probíhá.

Výsledky:

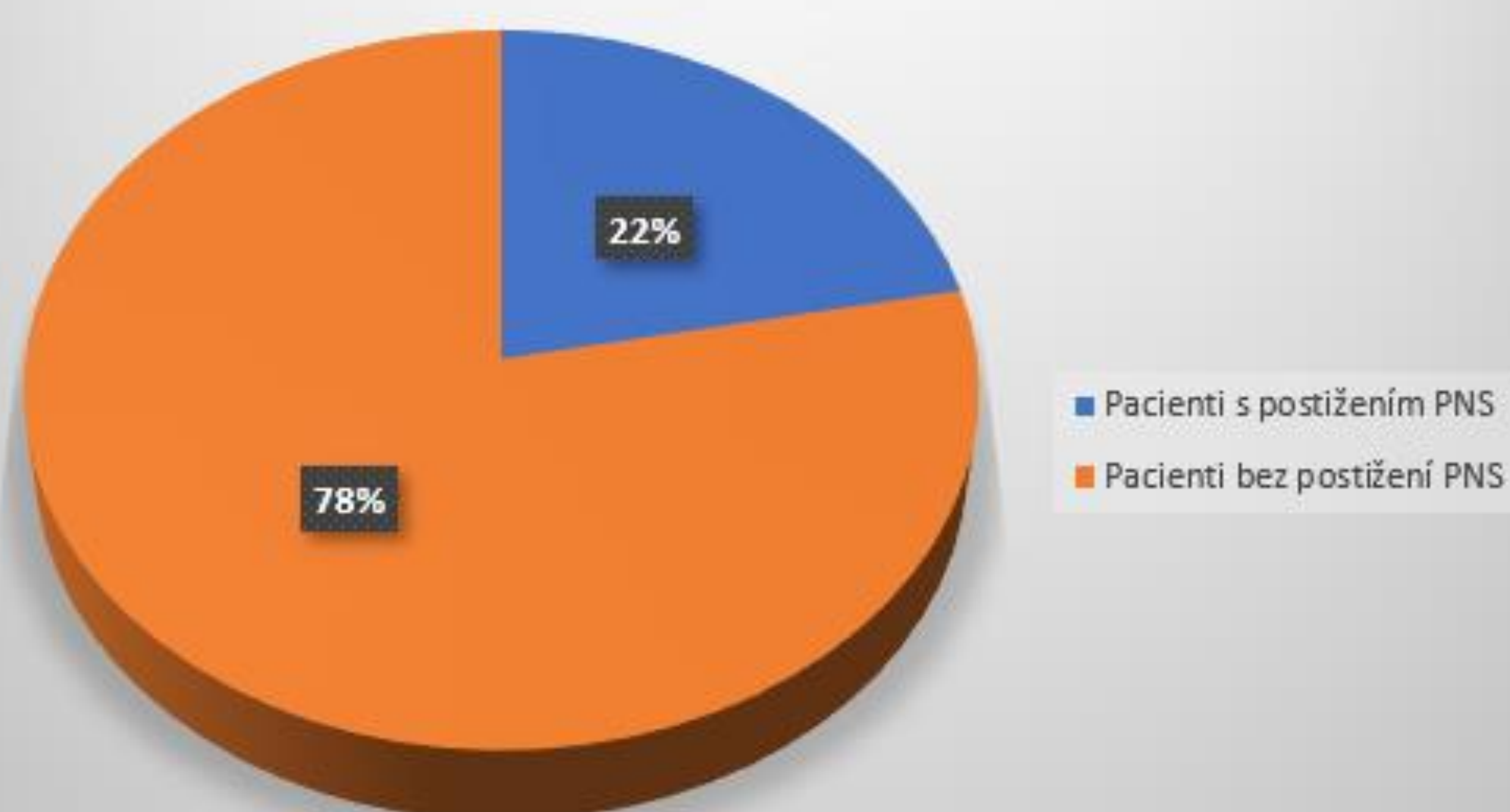
Celkem bylo vyšetřeno 128 pacientů s NSZ (76 mužů, 52 žen), u kterých byla podávána terapie biologickými preparáty ze skupiny antiTNF α po dobu cca 1 roku. Postižení periferního nervového systému bylo prokázáno u 28 (21,9%) pacientů. Postižení byli pacienti ve věkovém rozmezí 26-63 let, medián 41 let.

Postižení periferního nervového systému bylo manifestováno dvěma klinickými koreláty:

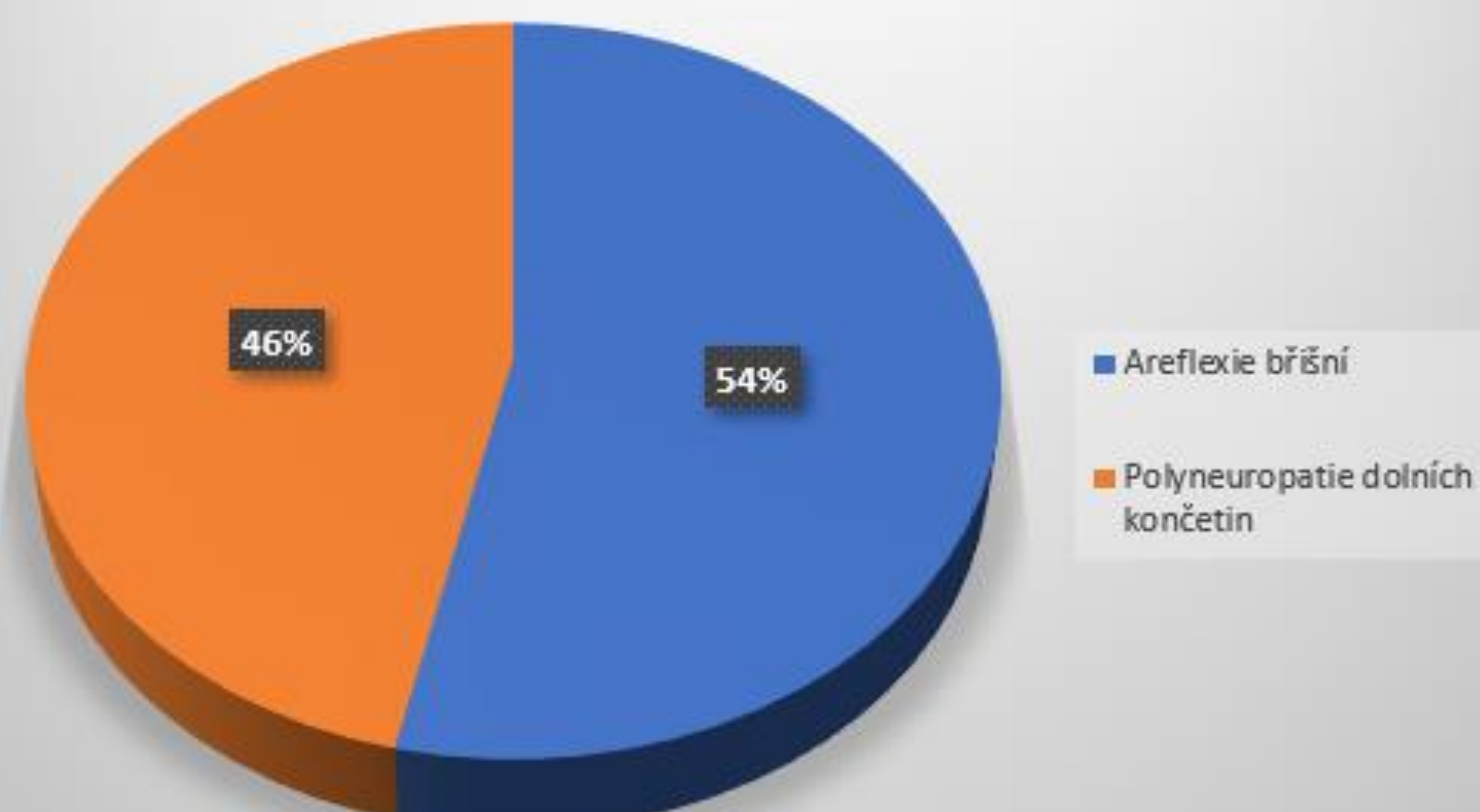
- areflexie břišní - celkem bylo postiženo 15 (11,7%). Z toho postiženo 8 žen a 7 mužů.
- polyneuropatie dolních končetin - celkem bylo postiženo 13 (10,2%). Z toho postiženo 7 žen a 6 mužů.

Výsledky dalších měření (elektromyografie, testy na autonomní periferní neuropatii) nejsou t.č. kompletizovány.

Postižení periferního nervového systému (PNS) v celém souboru pacientů

Typy postižení periferního nervového systému

Závěr:

U pacientů s nespecifickými střevními záněty na biologické terapii preparáty ze skupiny antiTNF α byla prokázána přítomnost postižení periferního nervového systému, a to téměř u čtvrtiny z nich. Často tento typ postižení uniká pozornosti lékařů a bývá neprávem podceňován. Podrobnější znalost této problematiky umožní klinickým specialistům efektivnější celkovou péči o pacienty s nespecifickými střevními záněty.